

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3035/2020
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миљко Караклајић, адвокат из ..., против туженог ФСА Србија, ДОО Крагујевац, кога заступа Јелена Ашанин, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2042/19 од 15.05.2020. године, у седници одржаној 27.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2042/19 од 15.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 745/18 од 18.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог број .. од 19.06.2015. године, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати на радно место које је обављао пре уручења анекса уговора о раду. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 122.987,56 динара, почев од дана када је престао да ради, па до враћања на рад, са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 206.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2042/19 од 15.05.2020. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог број .. од 19.06.2015. године, обавезан тужени да тужиоца врати на радно место које је обављао пре уручења анекса уговора о раду, да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 99.755,44 динара, са законском затезном каматом почев од 18.01.2019. године, као дана пресуђења до коначне исплате, док се део захтева за износ од још 23.232,12 динара преко досуђеног износа овим ставом изреке, тужбени захтев одбија као неоснован, као и да тужени на име трошкова

парничног поступка исплати тужиоцу износ од 232.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на пословима ... у ... на основу уговора о раду од 25.03.2014. године. Дана 01.06.2015. године тужиоцу је достављено обавештење о понуди за закључење анекса уговора о раду и анекс уговора о раду, али је тужилац одбио да потпише да је примерке истих преузео о чему је сачињена службена белешка. У обавештењу о понуди за закључење анекса уговора о раду наведено је да се тужилац премешта на радно место ... у ... због потребе процеса и организације рада, остављен му је рок за изјашњење и упозорен је на последице непотписивања анекса. Како у остављеном року од осам дана тужилац није потписао понуђени анекс уговора о раду, тужени је донео решење о отказу уговора о раду дана 19.06.2015. године, сходно одредбама члана 172. став 4. и члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду. Тужилац је наведено решење примио у просторијама туженог, али је одбио да својим потписом то и потврди о чему је на решењу о отказу сачињена службена белешка.

С обзиром на овако утврђено чињенично стање првостепени суд је одбио захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, јер су се одбијањем да закључи анекс уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тач. 1. до 5. Закона о раду, стекли законски услови за доношење оспореног решења о отказу уговора о раду тужиоцу из одредбе члана 179. став 5. тачка 2. истог закона. Како захтев да се тужилац врати на радно место које је обављао пре уручења анекса уговора о раду и захтев за накнаду материјалне штете зависе од захтева за поништај решења то је и у овом делу одбијен тужбени захтев тужиоца.

Апелациони суд је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право због чега је наведену првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев тужиоца усвојио. Ово из разлога што је тужиоцу 01.06.2015. године понуђено да закључи анекс уговора о раду, којим се тужилац премешта на послове ... у ..., због потребе процеса и организације рада, али ова чињеница сама по себи не подразумева да је премештај био законит, јер у обавештењу о понуди нису јасно и прецизно изнети разлози који су условили премештај тужиоца. Паушално навођење да се запослени премешта на друге послове због потреба процеса и организације рада, без јасно наведених разлога није довољан доказ да су наведени услови и испуњени. Из ових разлога другостепени суд је оценио да тужени није испоштовао одредбе члана 172. став 1. Закона о раду, с обзиром да је разлог за премештај тужиоца на друго радно место због потребе процеса и организација рада сувише уопштен и из њега не може да се закључи о каквој је

организацији или процесу рада реч, с обзиром да исто није образложено. Како у конкретном случају понуда за закључење анекса уговора о раду има формалне недостатке, јер не садржи детаљно образложење разлога који су условили премештај тужиоца на друге послове, а што је свакако обавезан елемент обавештења, јер запослени треба да зна због чега је послодавац покренуо поступак премештаја, то понуђени анекс уговора о раду чини незаконитим. Поред тога, тужени на коме је био терет доказивања сходно одредби члана 231. ЗПП, није у поступку доказао да је тужиоцу понудио премештај на посао који одговара врсти и степену стручне спреме који су предвиђени уговором о раду. Из ових разлога другостепени суд је поништио решење о отказу уговора о раду од 19.06.2015. године.

Полазећи од наведеног, другостепени суд је правилно оценио да је побијано решење о отказу уговора о раду незаконито, а за свој закључак је дао јасне и потпуне разлоге, које као правилне у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05...75/14) прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада. Чланом 172. истог закона, предвиђено је да уз анекс уговора о раду послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора (став 1), да ако запослени потпише анекс уговора у остављеном року, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса (став 2), да запослени који одбије понуду анекса уговора у остављеном року, задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 2. овог закона, оспорава законитост анекса уговора (став 3), да се сматра да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише уговор у року из става 1. овог члана (став 4).

Чланом 179. став 5. тачка 2. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачка 1-5 овог закона.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је побијаном одлуком поништено решење о отказу уговора о раду тужиоцу као незаконито, јер тужени приликом отказа уговора о раду није поступао у складу са одредбама члана 171. и 172. Закона о раду. Тужени је понудио тужиоцу да закључи анекс уговора о раду и доставио му писмено обавештење за измену уговорених услова рада и закључење анекса, али у њему нису на потпун и законит начин обухваћени и образложени сви елементи због којих се тужиоцу нуди премештај на друго радно место, односно нису наведени конкретни и образложени разлози за понуду и премештај тужиоца на друго радно место. Послодавац је дужан да образложи које су то промене у процесу организације рада довеле до тога да се тужиоцу понуди да закључи анекс уговора о раду, ради премештаја на друго радно место, а што је у конкретном случају изостало, то није било места отказу уговора о раду тужиоцу.

Имајући у виду изнето неосновано се наводима ревизије указује да је у побијаној одлуци погрешно примењено материјално право. Ово стога што је сагласно члану 171. Закона о раду, премештање запосленог на друго радно место морало бити резултат стварне и реалне потребе процеса и организације рада туженог, а понуда односно обавештење за закључење анекса уговора о раду мора да садржи разлоге који су условили премештање запосленог на друго радно место. При том, ти разлози морају бити конкретизовани навођењем чињеница из којих произлази потреба процеса и организација рада при чему је нужно навести и чињенице које то премештање оправдавају. У конкретном случају тужени је навео да се тужилац премешта на друго радно место због потребе процеса и организације рада што представља једну уопштену формулацију без образложења тих разлога, како је то правилно закључио и другостепени суд. Разлог за распоређивање мора бити саопштен тужиоцу кроз понуду за закључење анекса уговора о раду у складу са наведеним нормама, при чему изостанак такве конкретизације чини касније решење о отказу уговора о раду по овом основу незаконитим. С обзиром на изнето, а супротно наводима ревизије, како понуда за премештај на друго радно место није садржала конкретне разлоге не стоји да је тужилац знао због чега се премешта на друго радно место.

Такође, не стоје ни наводи ревизије да је у конкретном случају требало применити одредбу члана 191. став 6. Закона о раду, с обзиром да из утврђених чињеница не произлази да је постојао основ за престанак радног односа тужиоцу.

Другостепени суд је правилно применио и одредбу члана 191. став 2. и 3. истог закона имајући у виду да је тужилац успео у спору за поништај решења о отказу уговора о раду.

Са изложеног, а применом одредбе члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић